

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 176/2018-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], a [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpených advokátom JUDr. Jánom Čarnogurským, advokátska kancelária, Grösslingová 6-8, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 15/2013 a jeho rozsudkom z 21. mája 2014, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 236/2016 a jeho uznesením z 30. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] a [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. februára 2018 osobne doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej aj „sťažovateľ“) a [REDAKČIA] (ďalej aj „sťažovateľka“, spolu aj „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 21 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 15/2013 a jeho rozsudkom z 21. mája 2014, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 236/2016 a jeho uznesením z 30. novembra 2017.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 39 C 343/2010-214 z 29. júna 2012 bola zamietnutá žaloba sťažovateľov domáhajúcich sa určenia, že kúpna zmluva medzi predávajúcou [REDAKOVANÉ] ako správkyňou konkurznej podstaty sťažovateľa ako úpadcu (ďalej len „správkyňa“) a kupujúcim [REDAKOVANÉ] (ďalej len „kupujúci“) je neplatná.

Rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co 15/2013-286 z 21. mája 2014 bol rozsudok okresného súdu potvrdený.

Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 236/2016 z 30. novembra 2017 bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu.

Predmetom kúpnej zmluvy bola sťažovateľova ideálna polovica trojizbového rodinného bytu, v ktorom sťažovatelia spolu s tromi dcérami bývali.

Podľa názoru sťažovateľov uvedenými rozhodnutiami všeobecných súdov došlo k porušeniu ich označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Sťažovatelia sú manželia a boli bezpodielovými spoluvlastníkmi trojizbového bytu na [REDAKOVANÉ] v Bratislave. Sťažovateľ bol podnikateľom, avšak jeho podnik v máji roku 1996 prevzal Fond národného majetku. Následne uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „konkurzný súd“) sp. zn. 25 K 31/2005 zo 4. októbra 2005 bol na majetok sťažovateľa vyhlásený konkurz.

Sťažovateľka nebola informovaná o prebiehajúcom konkurze, a preto nevedela, že bezpodielové spoluvlastníctvo sťažovateľov je už upravené inými zákonmi než Občianskym zákonníkom. Podľa vtedy platného § 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) ak došlo k zániku

bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale nedošlo k jeho vyporiadaniu, správca konkurznej podstaty je povinný bez meškania podať návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva sťažovateľov sa stalo právoplatným 13. augusta 2003 a vzhľadom na to fikcia vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sťažovateľov nastala 13. augusta 2006. Vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľa nadobudlo právoplatnosť 4. októbra 2005. Správkyňa nepodala v priebehu 10 mesiacov od vyhlásenia konkurzu návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ak by ho podala, sťažovatelia by si v rámci vyporiadania zvolili také riešenie, aby im byt v celosti zostal. O ponuke na odpredaj bytu sťažovateľka nevedela. Správkyňa následne vychádzala z predpokladu, že bezpodielové spoluvlastníctvo sťažovateľov k bytu sa uplynutím trojročnej lehoty transformovalo na podielové spoluvlastníctvo s tým, že každý zo sťažovateľov sa stal spoluvlastníkom polovice a polovičný spoluvlastnícky podiel sťažovateľa podliehal predaju v rámci konkurzu. Správkyňa potom ideálnu polovicu bytu patriacu sťažovateľovi predala na dražbe kupujúcemu za cenu, ktorá nedosahovala trhovú hodnotu. Kupujúci je teraz ochotný sťažovateľom polovicu bytu predat' „naspät'“, avšak za trhovú cenu. Sťažovateľka v byte naďalej býva s dcérami, sťažovateľ je často mimo bytu. Užívanie bytu nie je s kupujúcim reálne rozdelené a príslušenstvo sa ani reálne rozdeliť nedá. Kupujúci od sťažovateľky požaduje platenie trhového nájomného za polovicu bytu, ktorej sa stal spoluvlastníkom.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že podľa čl. 21 ods. 1 ústavy obydlie je nedotknuteľné a nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva. Podľa čl. 21 ods. 3 ústavy iné zásahy do nedotknuteľnosti obydlia (než domová prehliadka) možno zákonom dovoliť iba vtedy, keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejného poriadku.

Toto ustanovenie ústavy obsahuje výhradu verejného poriadku (*ordre public*). Znamená to, že nepostačuje znenie (iné) zákona, lebo zároveň a kumulatívne musia byť naplnené požiadavky klauzuly verejného poriadku. V tomto prípade to znamená, že nestačia ustanovenia zákona o konkurze, ale dané riešenie (pripustenie cudzieho muža do rodinného bytu) musia vyžadovať požiadavky verejného poriadku. Je nesporné, že verejný poriadok

(ako ho vymedzuje čl. 21 ods. 3 ústavy) toto nielenže nevyžaduje, ale ani nedovoľuje. Treba pripomenúť, že kupujúci spočiatku tvrdil, že byt potrebuje pre svoju dcéru, ale teraz už toto jeho tvrdenie padlo. Kupujúci má vlastný byt a sám udáva, že polovicu bytu chce používať na podnikateľské účely. Takýto výklad dohovoru, ústavy a Občianskeho zákonníka si krajský súd a najvyšší súd neosvojili. Pripustili, aby v rodinnom byte sťažovateľov sa bez ich dovolenia pohyboval cudzí muž. Týmto nesprávnym výkladom všeobecné súdy porušili základné ľudské práva sťažovateľov.

Najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa preto, že po vypovedaní zastupovania JUDr. Čarnogurským sťažovateľ nebol zastúpený žiadnym právnikom a ani on sám právnické vzdelanie nemá. Sťažovateľ bol v domnení, že je zastúpený právničkou z Centra právnej pomoci, ktorá zastupovala sťažovateľku. Sťažovatelia vystupovali v konaní na jednej strane, obaja boli pôvodne zastúpení jedným advokátom (JUDr. Čarnogurským), a keď Centrum právnej pomoci rozhodlo o pridelení právneho zastúpenia sťažovateľke, sťažovateľ sa domnieval, že zastupovanie sa opäť vzťahuje na oboch. Sťažovateľ bol takto ukrátený o meritórne preskúmanie predchádzajúceho konania najvyšším súdom v dovolacom konaní. Najvyšší súd svojím postupom porušil práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 1 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobru. Nemožno považovať za všestrannú ochranu manželstva sťažovateľov, ak viacerými pochybeniami zákonných inštitúcií štátu (počnúc správkyňou cez dražobný mechanizmus až napokon po všeobecné súdy) manželstvo sťažovateľov je vystavené ľarche v podobe uvedenia cudzieho muža do manželského bytu sťažovateľov bez reálneho rozdelenia užívania bytu. Právny poriadok štátu musí byť bezrozporný. Jeden zákon nemôže zavádzať všestrannú ochranu manželstva a iný zákon zasa pripustiť jeho ohrozenie v už uvádzanej podobe. Porušovanie občianskych práv sťažovateľov celú rodinu uvrhlo na viac rokov do ťažkých sociálnych pomerov. Sťažovateľ sa ocitol opakovane bez zamestnania, sťažovateľka bola invalidnou dôchodkyňou, teraz je starobná dôchodkyňa. Práve preto sťažovatelia požadujú finančné zadosťučinenie, ktorého výšku odhadujú na 70 000 €.

2.1 Sťažovatelia požadujú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovuje, že ústavné práva sťažovateľov boli porušené v čl. 8 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 21 ods. 1, čl. 21 ods. 3, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co 15/2013 zo dňa 21. 5. 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 236/2016 zo dňa 30. 11. 2017.

Ústavný súd tieto rozhodnutia zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na nové konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd priznáva sťažovateľom finančné zadosťučinenie 70 000.- (sedemdesiat tisíc) €, ktoré vyplatí Najvyšší súd Slovenskej republiky do 15 dní od obdržania nálezu.

Sťažovatelia majú nárok na náhradu trov konania.“

II.

3. Z rozsudku krajského súdu č. k. 4 Co 15/2013-286 z 21. mája 2014 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 39 C 343/2010-214 z 29. júna 2012.

Podľa konštatovania krajského súdu sťažovatelia ako žalobcovia sa domáhali určenia neplatnosti kúpnej zmluvy medzi predávajúcou správkyňou a kupujúcim, ktorou správkyňa predala kupujúcemu v rámci konkurzného konania polovičný spoluvlastnícky podiel sťažovateľa ako úpadcu k bytu sťažovateľov. Sťažovatelia považovali uzatvorenie kúpnej zmluvy za trestný čin podvodu, z čoho vyvodzovali absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy. Okrem toho považovali kúpnu zmluvu aj za relatívne neplatnú, a to pre nedodržanie § 140 Občianskeho zákonníka. Podľa zistenia okresného súdu na majetok sťažovateľa bol 7. septembra 2005 vyhlásený konkurz, ktorý sa stal právoplatným 4. októbra 2005. Správkyňa po zistení, že bezpodielové spoluvlastníctvo sťažovateľov ako manželov bolo rozsudkom okresného súdu č. k. 12 C 169/02-37 z 15. júla 2003 zrušené, s poukazom na § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka predvolávala sťažovateľku s cieľom prerokovania majetku patriaceho do konkurznej podstaty sťažovateľa ako úpadcu a naposledy ju písomne vyzvala 30. augusta 2007. Splnomocnený zástupca sťažovateľa pre účely konkurzného konania, Mgr. [REDACTED], podľa úradného záznamu konkurzného súdu 13. novembra 2007

nahliadol do konkurzného spisu a nechal si z neho vyhotoviť fotokópie. Správkyňa 2. novembra 2009 zverejnila v Obchodnom vestníku ponuku na predaj majetku sťažovateľa patriaceho do konkurznej podstaty a do zoznamu bol zaradený aj sporný byt. Správkyňa 22. marca 2010 požiadala konkurzný súd o vydanie opatrenia na odpredaj majetku. Správkyňi bola 11. marca 2010 doručená ponuka kupujúceho ako záujemcu o kúpu spoluvlastníckeho podielu sťažovateľa k bytu za kúpnu cenu 4 000 €. Iný záujemca záujem neprejavil, a preto správkyňa požiadala konkurzný súd o udelenie súhlasu na odpredaj polovice bytu za ponúkanú kúpnu cenu s tým, že konkurzní veritelia na schôdzi konanej 5. mája 2010 hlasovali za predaj spoluvlastníckeho podielu. Opatrením konkurzného súdu č. k. 25 K 31/2005-340 z 11. mája 2010 bol udelený súhlas správkyňi na odpredaj spoluvlastníckeho podielu. Príslušná kúpna zmluva bola uzatvorená 15. júna 2010. Uznesením konkurzného súdu č. k. 25 K 31/2005-399 z 22. novembra 2010 bola schválená konečná správa o speňažení majetku z podstaty. Sťažovateľ podal proti uzneseniu odvolanie a v čase odvolacieho konania nahliadol do spisu 6. mája 2011. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 85/2010 bolo uznesenie konkurzného súdu potvrdené. Okresný súd bol toho právneho názoru, že v čase vyhlásenia konkurzu postup konkurzného konania upravoval zákon o konkurze. Ustanovenie § 26 zákona o konkurze upravuje bezpodielové spoluvlastníctvo manželov odlišne ako Občiansky zákonník s tým, že do konkurznej podstaty sa prikáže časť zo zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva pripadajúceho na úpadcu. Ustanovenie § 27d zákona o konkurze odlišne upravuje aj predkupné právo spoluvlastníka v porovnaní s Občianskym zákonníkom, keďže toto zaniká, ak ho spoluvlastník neuplatní do speňaženia majetku. Podľa novely zákona o konkurze účinnej od 1. augusta 2000 spoluvlastník si musí v konkurze uplatniť svoje právo na odkúpenie spoluvlastníckeho podielu úpadcu u správcu v zákonom stanovenej lehote a zároveň zaplatiť sumu určenú v súpise podstaty. Okresný súd dospel k záveru, že nezaplatením stanovenej sumy pred speňažením predkupné právo sťažovateľky ako spoluvlastníčky zaniklo a spoluvlastnícky podiel sťažovateľa ako úpadcu sa stal voľným. Sťažovatelia sa najneskôr 13. novembra 2007 (teda momentom nazretia do konkurzného spisu) dozvedeli o tom, že na majetok sťažovateľa sa vedie konkurzné konanie, a sťažovateľka napriek opakovaným výzvam správkyne svoje predkupné právo do speňaženia majetku neuplatnila, takže toto zaniklo. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav okresný súd žalobu zamietol.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd správne ustálil, že vzťah strán je potrebné podriaďiť režimu zákona o konkurze, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku *lex specialis*. *Lex specialis* platnosť *lex generalis* (Občianskeho zákonníka) neruší, ale vylučuje jeho aplikáciu. Ak preto okresný súd vyhodnotil, že postup pri uzatváraní kúpnej zmluvy bol plne v súlade s právnou úpravou zákona o konkurze, potom aj podľa názoru krajského súdu správne rozhodol, ak žalobu zamietol. Napokon argumentácia okresného súdu v tomto smere nie je ani predmetom odvolacích námietok sťažovateľov.

V danom prípade súdne rozhodnutie nepredstavuje zásah štátneho orgánu do výkonu práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života sťažovateľov a na ochranu ich obydlia, ale predstavuje zákonné rozhodnutie, riešiacie narušený vzťah strán a poskytujúce zákonnú ochranu porušeným právam a oprávneným záujmom. Takéto okolnosti nie sú identické s okolnosťami v zmysle čl. 8 dohovoru. To isté platí napríklad i pre súdne rozhodnutia o vypratání bytu z rôznych zákonných dôvodov, keďže čl. 8 dohovoru pojednáva o zásahu štátu inak neoprávnenom. Nebolo preto možné prisvedčiť odvolacej argumentácii sťažovateľov o rozpore rozsudku okresného súdu s čl. 8 dohovoru.

4. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 236/2016 z 30. novembra 2017 vyplýva, že ním bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Co 15/2013 z 21. mája 2014.

Podľa konštatovania najvyššieho súdu sťažovatelia ako dovolatelia prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Podľa ich názoru krajský súd im odňal možnosť konať pred súdom tým, že vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, ďalej nesprávne zistil skutkový stav, vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotil a napokon vec nesprávne právne posúdil.

Podľa názoru najvyššieho súdu dovolanie v mene sťažovateľov podal advokát JUDr. Ján Čarnogurský, ktorý listom zo 16. januára 2017 oznámil najvyššiemu súdu, že odstúpil od zmluvy o poskytovaní právnych služieb so sťažovateľmi. Vzhľadom na túto skutočnosť a tiež s poukazom na to, že požiadavka povinného zastúpenia dovolateľa sa vzťahuje na celé konanie, najvyšší súd listom zo 6. marca 2017 vyzval sťažovateľov, aby splnili podmienku povinného zastúpenia a zároveň ich poučil o možnosti poskytnutia právnej pomoci zo strany Centra právnej pomoci s tým, že ak v stanovenej lehote nepredložia splnomocnenie a ani

nedoložia, že požiadali Centrum právnej pomoci o ustanovenie advokáta, najvyšší súd konanie o ich dovolaní zastaví. Sťažovateľka podmienku povinného zastúpenia splnila (Centrom právnej pomoci jej bola ustanovená právna zástupkyňa), sťažovateľ však tento nedostatok neodstránil. Z týchto dôvodov bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté podľa § 447 písm. e) Civilného sporového poriadku.

Najvyšší súd následne skúmal procesnú prípustnosť dovolania a zistil, že táto prichádza do úvahy iba z dôvodov vyplývajúcich z § 237 Občianskeho súdneho poriadku, keďže ide o potvrdzujúci rozsudok krajského súdu. Sťažovateľka namietala odňatie možnosti konať pred súdom tým, že krajský súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Podľa zistenia najvyššieho súdu žiaden z dôvodov povinného nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nebol naplnený. Pokiaľ sťažovateľka videla odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že všeobecné súdy nesprávne zistili skutkový stav, táto jej námietka neobstojí, pretože za dôvod znemožňujúci realizáciu procesných práv a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku nebolo možné považovať nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov, ale ani nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Rovnako ani nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladalo, pretože bolo iba dovolacím dôvodom.

III.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody

uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

7. Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

8. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

9. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko

odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

10. Sťažovatelia vo vzťahu k rozsudku krajského súdu poukazujú na to, že ide o zásah do ich súkromia, a to bez splnenia príslušných podmienok vyplývajúcich najmä z čl. 21 ods. 3 ústavy, resp. čl. 8 dohovoru. Vo vzťahu k dovolaciemu uzneseniu najvyššieho súdu poukazuje sťažovateľ na to, že žil v domnení, že právnička z Centra právnej pomoci zastupuje v dovolacom konaní nielen sťažovateľku, ale aj jeho.

11. Z pohľadu ústavného súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 236/2016 a jeho uznesením z 30. novembra 2017 treba predovšetkým konštatovať, že rozhodujúce právne závery najvyššieho súdu sťažovatelia vôbec nenapádajú. Sťažovateľ iba poznamenáva, že si myslel, že právnička z Centra právnej pomoci, ktorej asistencia bola umožnená na základe žiadosti sťažovateľky, zastupuje nielen sťažovateľku, ale aj jeho, a to tak, ako predtým JUDr. Ján Čarnogurský zastupoval oboch sťažovateľov. Sťažovateľ vlastne iba vysvetľuje, prečo nereagoval na výzvu najvyššieho súdu, aby si zabezpečil právne zastúpenie v dovolacom konaní. Nijako teda nepopiera, že sám žiadne kroky k tomu, aby bol právne zastúpený (potom, čo JUDr. Ján Čarnogurský zastupovanie ukončil), nepodnikol. Skutočnosť, že sťažovateľ konal (podľa vlastného tvrdenia) v právnom omyle, nemá pri posudzovaní rozhodujúcej otázky žiaden právny význam.

Za uvedeného stavu ústavný súd nevidí nijaký relevantný dôvod na to, aby do záverov najvyššieho súdu, ktoré sa javia byť plne v súlade so zákonom, zasiahol.

12. Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 15/2013 a jeho rozsudkom z 21. mája 2014 ústavný súd uvádza, že závery krajského súdu sa javia ako dostatočné a presvedčivé, bez známk arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Samotná skutočnosť, že sťažovatelia majú na vec odlišný názor, neznamená bez ďalšieho porušenie označených práv.

Už krajský súd poukázal na to, že sťažovatelia v podanom odvolaní skutkové a právne závery okresného súdu nenamietali, pretože jadrom ich odvolania bola námietka nesúlady rozsudku okresného súdu s čl. 8 dohovoru. To isté možno konštatovať aj

z pohľadu ústavného súdu vo vzťahu k obsahu podanej sťažnosti, ktorá je zameraná na argument, podľa ktorého súdne potvrdenie platnosti kúpnej zmluvy, ktorou kupujúci nadobudol ideálny spoluvlastnícky podiel k rodinnému bytu sťažovateľov, je zásahom do ich práva na súkromie jednak podľa čl. 8 dohovoru, ale tiež podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2, ale najmä čl. 21 ods. 1 a 3 ústavy. Sťažovatelia pritom tvrdia, že došlo k pripusteniu cudzieho muža (zrejme kupujúceho) do ich rodinného bytu s tým, že sa tam môže bez ich dovolenia pohybovať a že kupujúci chce polovicu bytu používať na podnikateľské účely. Sú toho názoru, že čl. 21 ods. 3 ústavy takúto situáciu vylučuje.

13. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v podstate správne konštatoval, že v danom prípade súdne rozhodnutie nepredstavuje zásah štátneho orgánu do výkonu práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života sťažovateľov a na ochranu ich obydlia. Všeobecné súdy mohli rozhodovať a rozhodli iba o žalobe, ktorej predmet vymedzili sťažovatelia ako *domini litis*. Z ich slobodného rozhodnutia vyplynulo, že predmetom konania bola otázka platnosti či neplatnosti zmluvy o odpredaji spoluvlastníckeho podielu sťažovateľa ako úpadcu kupujúcemu. Hoci sťažovatelia tvrdia, že proti ich vôli bol do ich bytu pripustený kupujúci ako cudzí muž, ktorý sa tam môže bez ich dovolenia pohybovať a ktorý chce polovicu bytu používať na podnikateľské účely, napriek tomu sa podanou žalobou nedomáhali úpravy užívania spoločného bytu (hospodárenia so spoločnou vecou), ale požadovali vyslovenie neplatnosti zmluvy, ktorou kupujúci ideálny spoluvlastnícky podiel nadobudol. Pritom by práve žaloba, na základe ktorej by súd riešil nezhody medzi spoluvlastníkmi, týkajúce sa hospodárenia so spoločnou vecou, bola spôsobilým procesným prostriedkom na ochranu tých práv sťažovateľov, porušenie ktorých v podanej sťažnosti vytýkajú.

14. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2018